

УДК 340.114

Степан ВЕЛІКОВ

аспірант кафедри адміністративного права та процесу, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 60, Київ, Україна, 01033

ORCID: 0009-0001-6596-3516

DOI: 10.32782/LST/2024-3-9

Бібліографічний опис статті: Веліков, С. (2024). Актуальні питання застосування судового контролю в сфері містобудування: теорія та практика. *Law. State. Technology*, 3, 52–57, doi: 10.32782/LST/2024-3-9

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ
В СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА**

Стаття присвячена дослідженню теоретичних і практичних питань застосування судового контролю в сфері містобудування. У статті визначено, що судовому контролю в сфері містобудування, на відміну від інших форм контрольно-наглядової діяльності в цій сфері, притаманна ознака універсальності, яка знаходить свій прояв в процесуальній формі його здійснення, крім того, дослідження питань застосування судового контролю в сфері містобудування нерозривно пов'язане із аналізом здійснення правосуддя. Предмет даного дослідження склали наукові доробки вітчизняних вчених-правників, а також аналіз рішень судів першої та апеляційної інстанцій, актуальних правових позицій Верховного суду в сфері застосування судового контролю в сфері містобудування. Вирішення публічно-правових спорів у сфері містобудування входить до юрисдикції адміністративних судів. Дослідження питань застосування судового контролю в сфері містобудування нерозривно пов'язане із аналізом здійснення правосуддя. Метою судового контролю є забезпечення виконання ухваленого рішення суду.

У висновках статті автором виокремлено найбільш поширені категорії спорів у сфері містобудування, окреслено основні проблеми щодо застосування судового контролю в сфері містобудування. До останніх необхідно відносити: зловживання органами архітектури та містобудування повноваженнями, у результаті чого замовник будівництва змушений оскаржувати прийняті відповідними органами рішення в порядку адміністративного судочинства; відсутність належного нормативно-правового регулювання видачі документів, які визначають містобудівні умови та обмеження, необхідні для реконструкції існуючих або початку нового будівництва об'єктів нерухомого майна.

З метою вирішення наявних проблем, а також підвищення рівня ефективності виконання судових рішень в досліджуваній сфері, автором запропоновано шляхи їх подолання, зокрема, вдосконалення правового регулювання порядку видачі містобудівних умов і обмежень; формалізація строків надання звіту про виконання рішення суду з прив'язкою до строків розгляду питання щодо видачі містобудівних умов і обмежень відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»; формалізація строків і виключення можливості розгляду справ щодо оскарження рішень і бездіяльності уповноважених органів державної влади щодо видачі містобудівних умов і обмежень в порядку письмового провадження.

Ключові слова: суд, судове рішення, правова позиція, містобудування, спори у сфері містобудування, судовий контроль, виконання судових рішень.

Stepan VIELIKOV

Postgraduate Student at the Department of Administrative Law and Process, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 60, Volodymyrska Str., Kyiv, Ukraine, 01033

ORCID: 0009-0001-6596-3516

DOI: 10.32782/LST/2024-3-9

To cite this article: Velikov, S. (2024). Aktualni pytannia zastosuvannia sudovoho kontroliu v sferi mistobuduvannia: teoriia ta praktyka [Current issues of the application of judicial control in the field of urban planning: theory and practice]. *Law. State. Technology*, 3, 52–57, doi: 10.32782/LST/2024-3-9

**CURRENT ISSUES OF THE APPLICATION OF JUDICIAL CONTROL IN THE FIELD
OF URBAN PLANNING: THEORY AND PRACTICE**

The article is devoted to the study of theoretical and practical issues of the application of judicial control in the field of urban planning. The article determines that judicial control in the field of urban planning, unlike other

forms of control and supervisory activity in this field, is characterized by universality, which finds its manifestation in the procedural form of its implementation, in addition, the study of the application of judicial control in the field of urban planning is inseparably related to the analysis of the administration of justice. The subject of this study was the scientific works of domestic legal scholars, as well as the analysis of the decisions of the courts of the first and appellate instances, as well as the current legal positions of the Supreme Court in the field of application of judicial control in the field of urban planning. The study of the application of judicial control in the field of urban planning is inextricably linked with the analysis of the administration of justice. The purpose of judicial control is to ensure the execution of a court decision. The resolution of public legal disputes in the field of urban planning falls under the jurisdiction of administrative courts.

In the conclusions to the article, the author singles out the most common categories of disputes in the field of urban planning, and also outlines the main problems regarding the application of judicial control in the field of urban planning. The latter include: abuse of authority by architecture and urban planning authorities, as a result of which the construction customer is forced to appeal the decisions made by the relevant authorities in the order of administrative proceedings; lack of proper regulatory and legal regulation of the issuance of documents that determine urban planning conditions and restrictions necessary for the reconstruction of existing or the start of new construction of real estate objects.

In order to solve existing problems, as well as to increase the level of efficiency in the execution of court decisions in the researched area, the author proposed the following ways to overcome them. , in particular, improving the legal regulation of the procedure for issuing town planning conditions and restrictions; formalization of the deadlines for the submission of a report on the implementation of the decision with reference to the deadlines for consideration of the issue of urban development conditions and restrictions in accordance with the Law of Ukraine «On Regulation of Urban Development Activities»; formalization of deadlines and the exclusion of the possibility of reviewing cases regarding the appeal of decisions and inaction of authorized state authorities regarding the issuance of town planning conditions and restrictions in the order of written proceedings.

Key words: court, court decision, legal position, urban planning, disputes in the field of urban planning, judicial control, the execution of court decisions.

Актуальність проблеми. Судовий контроль за виконанням судових рішень складає окремий інститут адміністративного процесуального права. Судовому контролю в сфері містобудування, на відміну від інших форм контрольної діяльності в цій сфері, притаманна ознака універсальності, яка знаходить свій прояв в процесуальній формі його здійснення. У свою чергу, процесуальна форма полягає у єдиних, законодавчо встановлених, правилах розгляду всіх категорій справ. Крім того, однією із головних умов правосудності судового рішення є дотримання його процесуальної форми. Отже, дослідження питань застосування судового контролю в сфері містобудування нерозривно пов'язане із аналізом здійснення правосуддя.

У сучасних умовах розвитку нашої держави залишається невирішеною проблема виконання судових рішень, ухвалених адміністративними судами, зокрема, це стосується справ у сфері містобудування. У зв'язку з цим, актуальним є дослідження теоретичних і практичних питань, пов'язаних із застосуванням судового контролю в сфері містобудування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню окремих теоретичних і практичних проблем застосування судового контролю в сфері містобудування присвячені наукові праці таких вчених як Ю.А. Багряка, В.М. Бевзенка, П.М. Бойчука, Ю.А. Волкової, Н.В. Городок, А.І. Дацьківа, Н.В. Коваленка, Н.О. Семенчук, В.В. Стукаленка, О.В. Стукаленка та інших. Крім того, правові

позиції стосовно застосування норм матеріального права, що виникають у процесі розгляду судових спорів у сфері містобудування, а також забезпечення ефективного судового контролю за виконанням судових рішень, відображені в окремих правових висновках Верховного Суду, які є предметом аналізу в цьому дослідженні.

Метою статті є дослідження теоретичних і практичних питань застосування судового контролю в сфері містобудування.

З метою забезпечення повного та ефективного виконання судових рішень в адміністративному судочинстві створений та діє інститут судового контролю. До юрисдикції адміністративних судів, серед іншого, належить розгляд публічно-правових спорів у сфері містобудування. Найбільш поширеними категоріями спорів у сфері містобудування є спори щодо: здійснення державного архітектурного нагляду та контролю; оскарження бездіяльності та рішень органів державної влади стосовно обмежень забудови земельної ділянки; дотримання суб'єктом містобудування вимог державних будівельних стандартів, норм і правил, а також чинного законодавства України в сфері містобудування у процесі виконання підготовчих і будівельних робіт (Берназюк, 2022: с. 137).

Здійснення судового контролю врегульовано на законодавчому рівні, зокрема, відповідно до статті 382 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) передбачено порядок здійснення судового контролю

за виконанням судових рішень при розгляді адміністративних справ (Кодекс адміністративного судочинства України, 2005). Зміст судового контролю за виконанням судових рішень при розгляді адміністративних справ полягає у можливості суду зобов'язати суб'єкт владних повноважень (якщо рішення було ухвалене не на його користь) подати звіт про виконання відповідного судового рішення. У разі неподання такого звіту на суб'єкта владних повноважень судом може бути накладений штраф. Розмір штрафу складає від 20 до 40 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (Кодекс адміністративного судочинства України, 2005). Сума штрафу розподіляється на дві половини, одна з яких стягується до Державного бюджету України, а друга – на користь позивача.

Ю.А. Волкова вказує, що інститут судового контролю за виконанням судових рішень в адміністративних справах до цього часу перебуває у стані розвитку, враховуючи національну традицію та євроінтеграційні процеси, які відбуваються в Україні. Останні, на думку вченої, обумовлюють необхідність вдосконалення інституту судового контролю. Щодо змісту даного інституту, то вона вказує, що застосування судового контролю з теоретичної точки зору варто розглядати як зобов'язання одним органом державної влади (якою за своєю сутністю є судова інстанція) інший орган владних повноважень вчинити певні дії щодо третьої сторони. Крім того, судовий контроль не треба ототожнювати з втручанням суду в діяльність органів виконавчої влади (Волкова, 2022: с. 289).

Як обґрунтовано зазначає С.О. Педак, де-факто вітчизняний законодавець надав суду повноваження контролю за виконанням того, що передбачив адміністративний суд у прийнятому ним рішенні для суб'єкта владних повноважень (Педак, 2021).

У даному аспекті необхідно також навести висновки, що містяться у правовій позиції Верховного Суду від 04 березня 2020 року у справі № 539/3406/17, згідно із якою правовою підставою для покладення на суб'єкта владних повноважень обов'язку надати звіт про виконання рішення суду є наявність об'єктивно підтверджених допустимими та належними доказами умов вважати, що при незастосуванні такого заходу судового контролю для виконання відповідного рішення доведеться докласти значних зусиль або таке рішення залишиться невиконаним у цілому (постанова Верховного Суду, 2020).

Щодо накладення штрафу на суб'єкта владних повноважень за неподання звіту про вико-

нання судового рішення, то Верховним Судом було висловлено окремі правові позиції з цього питання. Зокрема, накладення штрафу за неподання звіту про виконання рішення суду становить захід забезпечення права громадян на судовий захист. Однією з основних складових права на справедливий суд, яке гарантоване положеннями статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, є обов'язковість виконання рішення суду. Накладення штрафу на уповноваженого за виконання судового рішення суб'єкта владних повноважень може бути застосовано виключно при встановленні судом обставин, що вказуватимуть на саме умисне невиконання судового рішення чи свідчатимуть про недобросовісність дій суб'єкта владних повноважень, зокрема, ухилення від виконання судового рішення (постанова Верховного Суду, 2020).

У іншій правовій позиції Верховного Суду, було визначено, що штраф за неподання звіту про виконання рішення суду накладається на керівника суб'єкта владних повноважень, який є відповідальним за діяльність відповідного органу державної влади. Положення частин другої та сьомої статті 382 КАС України покликані забезпечити належне виконання рішення суду. Накладення штрафу є одним із заходів процесуального примусу, метою якого є спонукання особи добросовісно виконувати покладений на неї судом обов'язок, у даному випадку – вчасне подання звіту про виконання судового рішення (постанова Верховного Суду, 2020).

Окремо необхідно зауважити, що накладення штрафу на суб'єкта владних повноважень не звільняє останнього від обов'язку виконати судові рішення та подати відповідний звіт. У разі повторного неподання звіту про виконання рішення суду передбачено повторне накладення штрафу, розмір якого збільшується на суму штрафу, що було чи мало б бути сплачено відповідно до попереднього рішення суду (ухвала Донецького окружного адміністративного суду, 2019).

Водночас, на законодавчому рівні не встановлений конкретний строк подання суб'єктом владних повноважень звіту про виконання судового рішення. А.І. Дацьків звертає увагу на те, що оцінка звіту про виконання судового рішення належить до дискреційних повноважень суду, а клопотання про накладання арешту є довготривалою процедурою. Тобто, з однієї сторони, на думку науковця, ми маємо справу з органом, уповноваженим видавати містобудівні умови, а з іншої – дискреційними повноваженнями адміністративного суду щодо

проведення оцінки звіту відповідного суб'єкта владних повноважень про виконання, ухваленого рішення (Дацьків, 2022: с. 61). Крім того, якщо порівнювати розмір штрафу (який складає від 20 до 40 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб) за неподання такого звіту, який сплачує суб'єкт владних повноважень, то він є неспівмірним із збитками замовника будівництва.

При дослідженні практичних проблем, які виникають у процесі розгляду справ у сфері містобудування потребує вдосконалення як матеріально-правове, так і процесуально-правове регулювання відносин в окресленій сфері, зокрема, на сьогодні відсутній порядок видачі містобудівних умов і обмежень, залишаються не визначеними дії, які повинен вчинити уповноважений орган архітектури та містобудування у випадку скасування його рішення судом. Потребує законодавчого вирішення також питання правових наслідків стосовно скасування чи зміни містобудівних умов залежно від стадії їхнього використання, зокрема, у випадку отримання дозвільної документації, розроблення проекту будівництва та/або початку будівництва (Багряк, 2023).

Захист прав та інтересів у сфері містобудування здійснюється такими способами як: визнання протиправним і скасування припису (постанова Верховного Суду, 2019), зобов'язання вчинити певні дії, визнання протиправним і скасування актів суб'єкта владних повноважень (постанова Верховного Суду, 2022), визнання протиправним і скасування рішення (постанова Верховного Суду, 2022).

На практиці актуальним питанням залишається виконання судових рішень у справах про оскарження рішень і бездіяльності уповноважених органів державної влади щодо видачі містобудівних умов і обмежень, навіть при отриманні забудовником рішення суду, ухваленого на його користь, проблема залишається не вирішеною, оскільки законні підстави для здійснення будівництва відсутні. Крім того, наявна також проблема щодо строків розгляду справ та набрання законної сили рішенням суду у справах про оскарження рішень і бездіяльності уповноважених органів державної влади щодо видачі містобудівних умов і обмежень, оскільки наявні випадки зловживання адміністративними судами механізмом розгляду справ у порядку письмового провадження. Враховуючи те, що будівництво нового чи реконструювання існуючого об'єкту нерухомості є складним і тривалим процесом, а не абстрактною діяльністю, яку можна зупинити на роки, як справедливо вказує

А.І. Дацьків, зазначена проблема є суттєвою, та потребує негайного вирішення. У зв'язку з цим існує необхідність встановлення реальних процесуальних строків розгляду в розгляді адміністративних справ. Крім того, ми підтримуємо позицію А.І. Дацьківа, який пропонує скасувати можливість розгляду справ щодо видачі містобудівних умов і обмежень в порядку письмового провадження (Дацьків, 2022: с. 62).

Отже, для забезпечення повного та ефективного виконання судового рішення діє інститут судового контролю. У цілому можемо визначити, що метою судового контролю є забезпечення виконання ухваленого рішення суду. Вирішення публічно-правових спорів у сфері містобудування входить до юрисдикції адміністративних судів. До найбільш поширених категорій спорів у сфері містобудування відносять: спори щодо оскарження бездіяльності та рішень органів державної влади щодо обмежень забудови земельної ділянки; спори щодо здійснення державного архітектурного нагляду та контролю; спори щодо дотримання суб'єктом містобудування вимог державних будівельних стандартів, норм і правил, а також чинного законодавства України в сфері містобудування у процесі виконання підготовчих і будівельних робіт.

Адміністративні суди відповідно до чинного адміністративного процесуального законодавства України наділені дискреційними повноваженнями щодо здійснення судового контролю та можуть зобов'язати суб'єкт владних повноважень, якщо рішення було прийнято не на його користь, подати звіт про виконання судового рішення, а також зобов'язання органу архітектури та містобудування видати містобудівні умови та обмеження як один із способів здійснення судового контролю. Правові позиції, сформовані Верховним Судом вказують на існування деяких проблем, з якими стикаються суди в сфері виконання судових рішень в сфері містобудування, що потребують подальшого вирішення, зокрема: зловживання органами архітектури та містобудування повноваженнями, у результаті чого замовник будівництва змушений оскаржувати прийняті відповідними органами рішення в порядку адміністративного судочинства; відсутність належного нормативно-правового регулювання видачі документації, що визначає містобудівні умови та обмеження, необхідна для реконструкції існуючих або початку будівництва нових об'єктів нерухомого майна.

На нашу думку, з метою забезпечення єдності судової практики та ефективного виконання судових рішень в окресленій сфері

нагальними питаннями, які потребують вирішення є наступні: вдосконалення правового регулювання порядку видачі містобудівних умов і обмежень; формалізація строків надання звіту про виконання рішення суду з прив'язкою до строків розгляду питання щодо видачі містобудівних умов і обмежень відповідно до положень Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»; виключення можливості розгляду справ щодо оскар-

ження рішень і бездіяльності уповноважених органів державної влади щодо видачі містобудівних умов і обмежень в порядку письмового провадження; збільшення розміру відповідальності (сум штрафів) за невиконання судових рішень при розгляді даної категорії справ; формалізація строків розгляду судових справ щодо оскарження рішень і бездіяльності уповноважених органів державної влади щодо видачі містобудівних умов і обмежень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Берназюк Я. О. Критерії ефективності судового захисту прав, свобод та інтересів особи у публічно-правових спорах. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 136–141. URL: <https://constitutionalist.com.ua/wp-content/uploads/2022/09/113.pdf>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс України від 06 липня 2005 року № 2747-IV. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
3. Волкова Ю. А. Судовий контроль в адміністративному судочинстві: від теорії до практики. Концептуальні засади розвитку вітчизняного адміністративного права та процесу: тенденції, перспективи, практика: колективна монографія Рига, Латвія: «Baltija Publishing». 2022. С. 288–312. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/256/7167/14922-1?inline=1>.
4. Педак С. Ефективність судового контролю за виконанням судових рішень у справах щодо реєстрації податкових накладних. *Higher School of Advocacy*. 2021. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/efektyvnist-sudovogo-kontrolyu-za-vykonannjam-sudovyh-rishen-u-spravah-shhodoreyestratsiyi-podatkovyh-nakladnyh>.
5. Постанова Верховного Суду від 04 березня 2020 року у справі № 539/3406/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88027752>.
6. Постанова Верховного Суду від 23 квітня 2020 року у справі № 560/523/19. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88886054>.
7. Постанова Верховного Суду від 26 листопада 2020 року у справі № 361/2109/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93149645>.
8. Ухвала Донецького окружного адміністративного суду від 02 квітня 2019 року у справі № 805/1141/18-а. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80976542>.
9. Дацьків А. І. Аналіз судової практики оскарження рішень і бездіяльності органів державної влади щодо видачі містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 2-4. С. 56–64. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/911>.
10. Багряк Ю. А. Судові спори у сфері визнання протиправними та скасування містобудівних умов та обмежень. *Академічні візії*. 2023. Випуск 21. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/453>.
11. Постанова Верховного Суду від 21 серпня 2019 року у справі № 826/12524/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/83799960>.
12. Постанова Верховного Суду від 08 червня 2022 року у справі № 620/554/20. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104677497>.
13. Постанова Верховного Суду від 11 січня 2022 року у справі № 826/6833/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102536762>.

REFERENCES:

1. Bernaziuk, Ya. O. (2022). Kryterii efektyvnosti sudovoho zakhystu prav, svobod ta interesiv osoby u publichno-pravovykh sporakh [Criteria for the effectiveness of judicial protection of the rights, freedoms and interests of a person in public legal disputes]. *Pravo i suspilstvo*. № 3. S. 136–141. Retrieved from: <https://constitutionalist.com.ua/wp-content/uploads/2022/09/113.pdf> [in Ukrainian].
2. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 06 lypnia 2005 roku № 2747-IV [Administrative Judicial Code of Ukraine: Code of Ukraine dated July 6, 2005 № 2747-IV]. *Ofitsiynyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> [in Ukrainian].
3. Volkova, Yu. A. (2022). Sudovi kontrol v administratyvnomu sudochynstvi: vid teorii do praktyky. Kontseptualni zasady rozvytku vitchyznianoho administratyvnoho prava ta protsesu: tendentsii, perspektyvy, praktyka: kolektyvna monohrafiia Ryha, Latviia: «Baltija Publishing» [Judicial control in administrative proceed-

ings: from theory to practice. Conceptual foundations of the development of domestic administrative law and process: trends, perspectives, practice: collective monograph Riga, Latvia: «Baltija Publishing». S. 288–312. Retrieved from: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/256/7167/14922-1?inline=1> [in Ukrainian].

4. Pedak, S. (2021). Efektyvnist sudovoho kontroliu za vykonanniam sudovykh rishen u spravakh shchodo reiestratsii podatkovykh nakladnykh [The effectiveness of judicial control over the execution of court decisions in cases related to the registration of tax invoices]. *Higher School of Advocacy*. Retrieved from: <https://www.hsa.org.ua/blog/efektyvnist-sudovogo-kontrolyu-za-vykonannyam-sudovykh-rishen-u-spravah-shhodoreyestratsiyi-podatkovykh-nakladnykh> [in Ukrainian].

5. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 04 bereznia 2020 roku u spravi № 539/3406/17 [Resolution of the Supreme Court dated March 4, 2020 in the case No. 539/3406/17]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88027752> [in Ukrainian].

6. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 23 kvitnia 2020 roku u spravi № 560/523/19 [Resolution of the Supreme Court dated April 23, 2020 in the case No. 560/523/19]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88886054> [in Ukrainian].

7. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 26 lystopada 2020 roku u spravi № 361/2109/17 [Resolution of the Supreme Court of November 26, 2020 in case No. 361/2109/17]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93149645> [in Ukrainian].

8. Ukhvala Donetskoho okruzhnoho administratyvnoho sudu vid 02 kvitnia 2019 roku u spravi № 805/1141/18-a [Decision of the Donetsk District Administrative Court dated April 2, 2019 in case No. 805/1141/18-a]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80976542> [in Ukrainian].

9. Datskiv, A. I. (2022). Analiz sudovoi praktyky oskarzhennia rishen i bezdiialnosti orhaniv derzhavnoi vlady shchodo vydachi mistobudivnykh umov ta obmezhen zabudovy zemelnoi dilianky [Analysis of judicial practice of appeals against decisions and inaction of state authorities regarding the issuance of town planning conditions and land development restrictions]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. № 2-4. S. 56–64. Retrieved from: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/911> [in Ukrainian].

10. Bahriak, Yu. A. (2023). Sudovi spory u sferi vyznannia protypravnykh ta skasuvannia mistobudivnykh umov ta obmezhen [Litigation in the field of illegal recognition and cancellation of urban development conditions and restrictions]. *Akademichni vizii*. Vypusk 21. Retrieved from: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/453> [in Ukrainian].

11. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 21 serpnia 2019 roku u spravi № 826/12524/18 [Resolution of the Supreme Court of August 21, 2019 in case No. 826/12524/18]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/83799960> [in Ukrainian].

12. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 08 chervnia 2022 roku u spravi № 620/554/20 [Resolution of the Supreme Court dated June 8, 2022 in case No. 620/554/20]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104677497> [in Ukrainian].

13. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 11 sichnia 2022 roku u spravi № 826/6833/17 [Resolution of the Supreme Court of January 11, 2022 in case No. 826/6833/17]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. Retrieved from: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102536762> [in Ukrainian].